

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam: ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum parium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. L. e. pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytűzősökből.

Gyöngyölet Rác-Almásón.

Öt negyed éve vagyok csendes szemlélője a rácalmási gyöngyöletnek, s mondhatom oly undor fogott el, amelytől megszabadulni hosszú időre lesz szükségem.

Azt mindenki tudja rólam, hogy nem vagyok filozofia; de viszont senki sem vádolhat, hogy bármelyik zsidó polgártársamat akár írásban, akár szóval a legcsekélyebb módon valaha megbántottam volna, és ha most mégis kénytelen vagyok szavamot felemleni, ne tessék azt gondolni, hogy én a zsidóság ellen akarok kirohanást intézni. Nagyon jól tudom, hogy önközött is találkoznak jóra való becsületes emberek és bár sajnos, de való, a keresztények között is akad akárhány alávaló börtöntölelék; de én nem akarok ezekkel a szegény csirkefogókkal foglalkozni, ezeknek nincs hatalmuk és befolyásuk embertársaikra; de önközött vezérférfiak, önközött nyilvános szereplő férfiak, önközött számadással tartoznak minden tettükről a nagy nyilvánosságnak. Hogy önközött véletlenül zsidók, arról én nem tehetek, de talán önközött sem, én nem a zsidótámadom, hanem Dr. Paizs Gyula és Bruck Arnold urak nyilvános szereplését teszem nyilvános kritika tárgyává.

Hisz már régen volt, talán két hónapja a rácalmási községi képviselő-választás; önközött meg-

választattak egy képviselő testületet saját képtükre és hasonlatosságukra. Ehhez joguk volt, ezt elismerem, a hol a többség, ott a győzelem. En nem állítom, hogy az önközött takarékpénztára akár szelíd, akár erőszakos nyomást alkalmazott volna; én nem mondom, hogy ön dr. Paizs ur koronájával fizette volna a voksokat; én nem akarom felhasználni azt a vádat, hogy ön özv. Herbst-né rémitgette volna saját jelöltjei érdekében. Ön becsületszavára kijelentette, hogy ezek nem történtek meg, s nekem nincs okom kételkedni az ön szavában; de hogy az önközött többsége sem volt a legtisztességesebb többség, ezt nemcsak állítani merem, de bizonyítani is tudom.

Az önközött 84 megbízatása között ott volt 32 oly egyéneltől, kiktől nekünk is volt megbízásunk. Hogy mikép jutottak hozzá, nem kutatom, de hogy nem a legkorrektebb módon: az bizonyos, hisz a fáma azt rebesgeti, hogy egyes megbízók arra sem emlékeztek, vajlon adtak-e megbízást. Mi lekéstünk megbízásaink átadásával, s önközött felhasználták mind a 64-et. Az önközött megbízottainknak legnagyobb része nem is tudta, hogy neki megbízatása van, szavazás után szőlőfaifák vissza az urnához s az akarva, nem akarva kénytelen volt még egy szavazatot leadni. Nemcsak az országos képviselő választáson, de a községi választásokon is használtak olyan

eszközöket, melyeket reális gondolkozási emberek ugyan megengednek, de korrekt eljárásnak nem nevezhető. Dr. Paizs Gyula ur megbízottja, valami Förszner nevű alkalmazottja vállalkozott oly szerepre, mely nagyon hasonlít a mézszáros foglalkozásához. Minden félórában megjelent ez a mosolygós képű jól táplált ur 4-5 szerencsétlen áldozattal, kik oly hajlandósággal jöttek a választó urnához, mint akár a leütésre szánt szegény áldozat a vágóhídra. Csaknem fülüknél fogva kellett őket cibálni, csak még az hiányzott, hogy kötőfékkal összekötözzék őket.

En ezen szerencsétlenekre nem tudok neheztelni, csak sajnálom őket, a mint megcsik a szívem, valahányszor egy szegény bégető áldozatot látok vinni a vágóhídra.

Ön erre azt mondja Dr. ur, hogy kenyeret ad nekik, hogy évente 15 ezer forint napszámot fizet ki Rác-Almásón. Erre én azt felelem, hogy önközött viszont legalább 15 ezer, ha nem 20 ezer forint értékű munkát adnak. Ön pénzt ad, önközött munkát, önközött rászorulnak az ön pénzére s ön viszont az önközött munkájukra. Önközött megfizeti az önközött munkájukat, de nem fizetheti meg szavukat, gondolkodás-módjukat, érzelmvilágukat s ha mégis lenyűgözi az önközött akarukat, merénylőket követ el az emberi szabadság ellen és lealjasítja az emberi méltóságot. Ez ugyebár ideális felfogás s nem ebbe a

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Egy kis koporsó után . . .

(Cs. Gy. barátomnak.)

Csak egy kis keresztel
Több a temetőbe
S tengernyi köny hullott
Az üres bölcsőbe!

Vigasztalódotok . . .
Hiány volt az égbe —
S egygyel több az Isten
Féher ékessége!

Nem némult ám el az
Édes kedves beszéd,
Odafejj a Gyulus
Összeteszi kezét,
Folytatja ő szépeu
Apáért anyáért:
A jószágos Isten
Édes irgalmáért
S kegyelmeért itt lenn!

Németh Lajos.

Az aranybot.

Lefekvéskor megkérdezte a feleségétől:
— Semmi nevezetes nem történt?
— Semmi, semmi.
— Nem titkolsz előttem valamit?
— Nem!
— Megcsaltál?

— Nem!
— Esküdj meg rá!
— Esküszöm!
Erre odament a nejehez és gyöngéden, szinte alázatosan megcsókolta.

Igy szokta tenni minden este. Hozzátartozott ez már a házi rendhez; épen úgy, mint a hogy minden este össze szokták számlálni a bevételeket és kiadásokat, a mik naponta a kis fűszeres boltban fölmerültek.

A házasságuk elején az asszony még lázadott a hitvesi hűség e különös bizonyítása ellen, de később beletörődött. A férje derék, jó ember volt, valóságos balványozta őt s a gondolatát is elleste.

A lakodalmuk estéjén, négy esztendővel ezelőtt, amikor bevonultak a József-városi kis harmadik emeleti lakásba, az ura imigyen szökött hozzá:

— Róza, az emberek nagyon rosszak! Te nem ismered őket, mert még gyermek vagy. De én igen. Az üzletünk, a kis fűszeres bolt rövid idő alatt virágozni fog. Ezt én tudom. Nem egészen emiattam, bár értek az üzlethez, hanem miattad. Mert szép vagy. S ez a Pest különös város. Szereti azt, ami szép és megbámulja. Néhány hét alatt rendes vevőink lesznek a diákok, hivatalnokok s más egyéb gavalier urak. Véletlenül benéznek az utcáról s a pulpitus mögött meglátnak téged. Aztán bejönnek s vesznék valamit. Nem éppen mert szükségük lesz rá, hanem, hogy mondjanak neked egyet-mást. Néhány szép szót. Róza, én tudom, hogy ez így lesz. Vigyázz magadra, vigyázz! Nyájas légy az üzlet érdekében, de aztán semmit többet! Nekem mindent elmondj, mert tanítani akarlak. Te tapasztalatlan vagy és lesznek nehéz helyzetek.

Aztán én nagyon szeretlek és . . . félelek. Megölöm, aki bán! Ertesz!?

— Ertem.
— Hát most megcsüszöl nekem. Egy esküt tettél már ma az Isten előtt, most előttem esküszöl. Erts meg. Minden apró dolgot elmondasz nekem, a mi csak történni fog. A legparányibbat is. Ami napközben felmerül majd, akármi is.

— Elmondod és megcsüszöl rá. Mert látni akarom a lelkedet. Róza, ne bántson a szavam! Egyik hazugság szüli a másikat. Ha egyszer, csak egyszer is valamit eltitkolsz és nem mondasz igazat, tízedszer már megcsalsz. Mint azok a rossz asszonyok, akikről olvashatsz az újságokban. Akik bemocskolják a férjük becsületét. Ertetted? Megcsüszöl. Most és mindig. Esküdjél!

Az asszony fejében kavargottak e különös, nehéz mondások. Nem is értette mindannyit. A szíve mámorosan volt, a lakodalmi este láza megremegtette és csak a forró, szerelmes hangokat hallotta. Ez izzó szenvedélyes vallomás volt s az asszonyi titok kapuja előtt álló nő szédült fejjel, boldogan öntudatlanul mondotta:

— Esküszöm.

Negy év alatt megszokottá vált ez a napoként eskütétel. A férfi nem fáradt bele és boldog volt. Ez adta meg a munkakedvét és a nyugalomát.

A kis fűszerüzlet pedig pompásan ment. Megnagyobbithatták volna, de nem tették; inkább házat vettek a külvárosban, amely jól jövedelmezett. Az asszony jó volt, engedelmese és napról-napra virulób. Kifejlett, mint egy pompás róza, melyet örökös napfény fürdet.

Néha elutazott a férfi. Üzleti ügyekben hol

Mai lapunk 6 oldal.

reális világba való? De azért én még sem adnám oda idealizmusomat: az ön idealizmusáért, ha mindjárt nyomatékul rávetné is a mértlegre azt a néhány milliócska koronát, mely fölött rendelkezik. Ily módon összehozott többségre nem lezaratlan oly büszkén hivatkozni. De ez elmúlt s én azt sem szóltam semmit.

Jött az előjárók megválasztása. Keresztül vitték hallatlan cinizmussal, hogy a volt másod-bíró és hét volt előjáró, kiknek becsületességéhez, függetlenségéhez, általános elismert tekintélyükhöz és közkedveltségükhöz, az általános bizalomhoz, mely feléjük fordult, soha szó nem férhetett, működésükkel mindenki meg volt elégedve, ezeket a férfiakat, névleg: Kovács János m. bírót és előjárót, Rapai Mihályt, Holmár Mihályt, Sör Ignácot, id. Kovács Andrászt, Szubotics Györgyöt, kiknek becsületessége, de mind-egyiké nyom a latban legalább annyit, mint az ujjonnan megválasztott előjáróságáé együttvéve; ezeket a férfiakat még csak nem is jelölték ellenére az általános jogszokásnak, mely szerint a volt tisztviselők rendszerint újból jelölteknek. Keresztül vitték ezt az absurd jelölést annak a képviselőtestületnek határozata folytán, melynek többsége az erőszakkal odahurcolt napszámosok és a nem egész tisztán szerzett megbízások szavazatai folytán jött létre. És a volt előjáróságból mindössze egyet hagytak jelölni, névleg Szloboda Jánost, ki csakis azon réven jutott be ismét az előjáróságba, mert utolsó órában akár a takarékpénztár nyomása folytán, hol nem csekély összeggel függ, akár azért, hogy tovább is élvezhesse a községhez való boldogító melegét, sutba dobta eddig hirdetett elvét és hűségét fogadott és esküdtött az önkéntes boldogító zászlaja alá.

Összes jelöltek a szegény földhöz ragadt napszámos népből, a csaknem koldus tarisznyát viselő legszegényebb iparosokból került ki, kiknél függetlenségről, a szó szabad nyilvánításáról szó sem lehet, következésképp a község érdekeit egyáltalában nem képviselhetik, nem védelmezhetik, hanem úgy kell táncolni, amint önként dudálnak.

ide hol oda. Ilyenkor az asszony esténként összeállította a napi mérleget, a bevételeket és kiadásokat és levélbe zárta. A záradékban ott volt az eskü alatti vallomás s a férj ezt bárhol is járt, nagy lelki megnyugvással olvashatta.

Minden megvolt tehát a boldogsághoz. Ami hiányzott még, a gögicselő gyermek, már nem illett volna be a férfi háziarendjébe. Önző, feltékeny volt szerelmében s a gyermek a hitvesi szeretetet egy részét rendszerint a maga iránti szeretetre váltja. Maga az asszony, ha erősebben vágyakozott néha a gyermek után, esténként megnyugott a férfi szavára. Az asszony elmondta:

— Ma délbem apró, fehérruhás gyermek ment az utcán. A napsütött oldalon sétálni vitte a boneja s én szerettem volna kirohanni, hogy megcsókoljam a csöpp babát. Nagyon édes volt. Azt gondoltam, nagyon jó volna, ha nekünk is volna gyermekünk és imádkoztam . . .

A férj csöndesen ingatta a fejét és féltékenységtől remegő hangon mondotta:

— Isten rendelése!

A negyedik esztendőben, épp a lakodalmi est évfordulóján, a férfi meglepetést készített elő a felesége számára. Ezt az estét minden évben szépen megülették. Terített asztal mellett elbeszélgettek kettesben s a lakodalmi emléket idézték vissza.

Most a férfi egész nap izgatott volt. Lázasan forgatta fejében a meglepetés tervét és forró szerelmes, megható jelenetre készült. Nagy: dolgra szánta: el magát. Ki akarta jelenteni az asszonynak, hogy ezentúl földjára a rendes esküvések alól. Meggyőződött arról, hogy ő nem olyan asszony, mint a többi és a maga jószántából méltányolja ezt. Az Istenhez sem érhet föl a gyanakvás és az asszony neki már maga a minden tisztának, nemesnek, jónak kuforrása.

Vagy kicsoda függetlenség lehet egy olyan előjáróságban, a minőt önként a község nyakára rá-tukmáltak? Talán egy Radinkó Dömötör vezesse az előjáróságot, ki eddig ugyan eleget szájkodott önként ellen, de be lett a szája tömve egy arató gazdasággal; ki azelőtt is, azóta is többet tántorog, mint egyenesen jár!

Ez Rácz-Almás színe java? Vagy tán a másik arató gazda, Farkas János fogja képviselni a község érdekeit s fog független véleményt nyilvánítani? Vagy tán dr. Paizs urnak Acsa Almási Mihály, vagy házárts napszámosa Szőlősy János szereztek érdemeiket arra, hogy egy község előjárói legyenek? Hát az önként hatalmas pártjából nem tudtak külön embereket kiválogatni? Azt hiszem, az bajos lett volna. Ha ezekből kell megválasztani az önként pártjának erkölcsi erejét, ugy tisztában vagyok az önként szándékával; kizorítani abból a községhezához minden független, tisztességes elemet, hogy ott ne tanácskozhassanak a község érdekéről, hanem szemhunyorítással lehessen kormányozni. Ez mindenesetre kényelmesebb, de egyszerűbb veszedelmesebb eljárás . . . Én mindamellett elismeréssel vagyok az önként fáradozásai s munkásságai iránt, annyi jelöltet kizorítani az önként sorai közül, nem közönséges munka, s szilárd meggyőződés, hogy ha még kellett volna valami állásra kandidálni, ugy kénytelenek lettek volna tőlünk kérni kölcsön emberket.

A volt bíró mellé — kinek becsületességét s képességeit nem vonom kétségbe — két olyan jelöltet állítottak, kikkel jól cleve meggyeztek, hogy a szavazás folyamán le kell mondaniok, s így is történt. Egy között azután vajmi könnyű a választás. Az általános tisztelt és becsült másodbíró helyett megválasztatták, illetőleg kinevezették a nép előtt általános ellenszenves, furfangos s csufolódo Bónyai Ferencet. Gratulálok. De mindezek mellett jelöléseik koronáját képezte a közgyámi állásra jelölt Pécsi István szabó. Istentelenségéről és hazafiálanságáról közismert alak. Ő egy felvilágosult, politikai szabó, mint

voltak egykoron a csizmadiák, s dr. Paizs urnak a korteskedésben jobb keze. Istentelenséget anynyiszor hűrdet; a hányzor megnyitja ajkát. Olvasott ő — ugymond — könyveket, talán a szentírást is, hol az van írva: „Nincs Isten” de az orránál tovább nem látott, mert különben az elejét is olvasta volna, hol szóserint így áll: „Mondá az eszelen szívében, nincs Isten.” Hazafiálanságát megmutatta a tavasszal, mikor ő csinált propagandát az Amerikába való vándorlásnak. S a mint tudom, ez úgy ügyben meg volt idézve Adonyba is a főszozolgabíróhoz, honnan kijöven lelkesen élte Amerikát. És erre a valástalan emberre csaknem egy szálíg leszavazták, s nemde dr. Paizs ur ön krdoskodott érte mindenáron? És az első előjáróságnak ill módon való erőszakos megválasztása végbement oly szokatlan alakban, minőre azt hiszem, a választásokat vezető főszozlogabíró sem emlékszik. Zugó „abcug” és „nem keli” ez volt a felelet minden egyes jelölt nevének elhangzása után és a főszozlogabíró ur kénytelen volt a lelkesedés és rajongás ily szokatlan megnyilatkozása között ki-hirdetni a meg nem választottak neveit. De el-múlt ez is, és én ismét elhallgattam, nem akartam a forrongó szenvedélyeket még magasabbra csigáznai, gondoltam majd elcsendesül ismét minden.

De önként úgy látszik a végtelékig akarják eikeseríteni a népet, önként meg akarják mutatni, hogy önként az urak és az a nép csak igazonó barom, a kiknek moccani sem szabad, hogy ez csak akaratnélküli báb legyen, hogy gondolkoznia és akarnia sem szabad, különben érezni fogják az önként sujtó karját.

Krausz F. Vilmos az esküdtzéki tárgyalás előtt

Alig volt hűnper e városban, mely széle-sebb körben keltett volna érdeklődést, mint Krausz F. Vilmosé, a ki gyilkosság vádjával lép f. hó

Ezt így, formásan, szépen gondolta ki és boldog remegéssel várta az estét.

— Róza — kezdte a jubiláris vacsora után — valami meglepetést szántam neked. Légy boldog, hogy ezt megértük, te is, én is . . .

Az asszony élénken vágott közbe:

— Ne, ne mond még.

A férfi csodálkozva nézett rá:

— Mit akarsz? — kérdezte megütődve.

— Várj csak — mondta az asszony mosolyogva, — mindjárt jövök!

Beszaladt a másik szobába. A következő percben aztán lángoló arccal, vidáman jött vissza és a kezében egy szép, drága aranyfejú botot tartott. Az arany fogantyuba be volt vésvé a férj neve és az est dátuma.

— Ezt neked vettem. Egyszer egy ilyen botra vágytál, de nem akartál pazarolni. És most meglelek veled.

A férfi halothalvány lett. Fulladozva kérdezte:

— Miből vetted?

— A konyhapénzemből. Garasonként tettem félre. Örvendesz?

A férfi kivette a botot az asszony kezéből. Fölállott és szinte hörgött már a hangja.

— És te azt elitoktad előttem?

— El! Hiszen nem volna másképp meg-lépetés . . .

— És megesküdtél nekem minden este?

Az asszony tétován, megriádt tekintettel bámult a urára. Kezdte már érteni a dolgot és el-haló hangon, félve mondta:

— Meg . . .

A férfi felordított. Az aranyfejú botot görcsösen fogta ökölré és öntudatát veszítve, vérbe borult arccal ütött az asszonnyra.

— A bíróság előtt komoran módta a férfi: — Megcsalt az asszony. Elválok tőle!

— Hogyan csalta meg?

— Hogyan? Elmondom.

Es elmondta. Egyik hazugság szüli a másikat . . . Az emberek rosszak . . . Ez az asszony, oh, az asszony annyira szép . . .

A bíró mosolygott.

A szerencsétlen ember révetegen nézett maga felé.

— Bíró ur — kezdte bizonytalanul — ez az aranybot az ördög kohójában készült. Minden hazugság, minden bűn egy ilyen aranybot. Valakinek odaajándékozzuk és mosolyogva sziven ütjük vele. Az asszony aranybotja, hazugsága, bűne engem a szivemen talált. Hogy én őt megütöttem, az semmi más, minthogy az aranybot ellenem fordult, a hazugsága őt is sujtotta. Oh, higyen nekem, bíró ur, minden hazugság egy aranybot . . . A bíró boszus lett.

— Ejh, ez a maga ostobasága!

A férfi, a szerencsétlen bölcselkedő, csöndesen kétségbeeséssel ingatta a fejét és újra mondta:

— Bíró ur, válasszon el tőle.

A bíró elválasztotta őket. Az asszony is ezt akarta. A férj bolond ember, nem lehet megérteni. Ő jó, hű volt, engedelmes és mégis megütötte. A szeretetéért. Aztán azok az eskük is örök fájdalommal kintózták. Megmérgezték a nyugalomát, a boldogságát, az életét. Már ugys megunta.

Mikor az elvált házaspár a törvényszéki tárgyaló teremből kimentek, a férfi zokogva dőlt neki az épület egyik oszlopának.

Pakots József.

9-én azaz hétfőn az esküdtsek elé, hogy az igazmondás ítéletének elégtételt kapjon vagy megérdemelt büntetését vegye el.

Es minél közelebb jutunk az igazságszolgáltatás döntő napjához, annál inkább kidombordognak vad, kegyetlen vonásai annak a rémes éjszakának, mely véres áldozatával iszonyatot kelt lelkünkben, megboradást a test és igazságot kíván a setét, gaz lelki tettes vérfagyasztó igaztalanságáért.

Visszariadunk a képtől, mely hat hónap óta lebeg lelki szemünk előtt. A Basa-utca 2. sz. alatti ház egyik emeleti szobájában a megszokott néma csend honol. Lámpa fénye reszket a nagy idők múlt napjai alatt megavult bútordarabokon s az éjszaka pihentető nyugalma előtt imába mélyed a szoba lakója, Bernáth Júlia. Ki hitte volna, az ő lelke sem láthatta a jövőt és a közelgő halálóra rémtetteit. Mig odabent csend uralja a helyzetet, halálmadár vijjog a tető ormán és a 65 éves öreg kisasszony léteperceit számlálja az alkalmas pillanatra lesekedő gyilkos.

Megtörtént. Az augusztus 11-iki éjszakát követő hajnal első sugára grászban éri az öreg kisasszony hajlékát. A korán kelő nő augusztus 12-én nem mutatkozik. Ritscher Zsigmond fogorvosnak feltűnik a dolog s már fél 10 órákor konstatálják a borzalmas valót. Véres arccal, megszinegelve fekszik az áldozat. Koponyáján botütés, száján megaludt a vér. Karja ütésekkel telt. Huszonkét bordatörés, a mellhártya keresztül szúrása jelzi a sok szenvedést, mely megelőzte a halált. A szobában itt-ott látható vérnyomok, a pénz vagy ennek megfelelő értékpapírok hiánya, a hulla fekvése, a temérék testi sérts és a laikus szemlélő előtt is kétségtelenné tették, hogy gyilkos kéz vezette e helyen borzalmas kegyetlenséggel sziveltelen munkáját. Csak egy ember volt, a ki öngyilkosságra gondolt, dr. Herz Oszkár törvényszéki orvos. Egyedül is maradt indokolatlan vélelményével.

Alig két szármára a vérázító eset hire, hihetetlen gyorsasággal nyilatkozik meg a közvélemény s a tettesség gyanujával senki mást, csak Krausz F. Vilmos pénzügynököt terheli. Ő követte az áldozat kamatozó pénzét s az adólevelek csak rá nézve bírhattak értékkel. Kártyás, szenvedélyes játékos ember volt. Jászott mindig és ritkán nyert. Ezek a tudott körülmények adtak táperőt a folyton erősbödő gyanunak, a mit fokozott még Krausz F. Vilmosnak feltűnő viselkedése a gyilkosság estjén s az azt követő regelen. És csodálatos dolog, míg a csákvári kék embert a gyanura okot szolgáltatott minden mellékkörülmény híján a helyi hatóság megkeresésére letartóztatják a csendőrök, addig Krausz F. Vilmost csak augusztus 17-én hallgatja ki a kapitányság először s csak miután lapunk leplezetlenül feltárta a hatóság előtt sem ismeretlen, teljesen egyöntetű s általánosan megnyilatkozó közgyanút, csak ezután augusztus 29-én, tehát a bíncselekményt követő *háromnyolcadik* napon vétetett előzetes letartóztatásba Krausz F. Vilmos. Hogy az ő tettességére nem legelő kapott indokok alapján gyanakodott már a gyilkosság napján a közvélemény, igazolja az a körülmény, hogy fogvatartását szükségesnek tartották, sőt most már a gyilkosság vádjával kerül az esküdtsek elé. Nem képes az ember megmagyarázni ezt az indokolatlan halogatást, már a legelső bírói szemlének felületességét, a vizsgálat késedelmességéből származó karidális hiányokat. Es ha bizonyítékok hiányában előre nem látható esetleg folytatn a hivatalos formák között rejtelly marad az ügy, bizonyára csak a fenti körülményekben lelly magyarázatát.

Jövő héten dönt ez ügyben az esküdtbíró-ság. Egy város közönségének felzúdult közvéleményét kell megnyugtattia igazmondásával. Vajha sikerülne. Ne a külső körülmények, hanem megismert igazság legyen irányadó vezetőjük. Ne nézzék a vádlottban a zsidót, mint némelyek elhitetni akarják, ne nézzék benne a rokonszeny hiányát, hanem a vád által terhére rótt bíncselekményt mérlegetjük úgy, hogy az ítéletben, legyen az marasztaló vagy felmentő, saját lelkiismeretük megnyugvását biztossítsák s egy város közönségének nem indokolatlan gyanuját minden kétséget kizárólag előzlássák. Ne feledjék, hogy a kor színvonala emelkedett büntető jogban ma már nem a megtorlás és bosszu, de mindig inkább

a krisztusi szeretet kezd érvényesülni, de e mellett szem elől ne tévesszék azt sem, hogy a megsértett jogrend elégtételt kíván s a bűn bűntelen nem maradhat. Ezt öhajjuk mi is s a mindnyájunk lelkében élő igazságerzet követeli. (k.)

UJDONSÁGOK.

— **Liechtenstein herceg udvartartása.** *Liechtenstein* Alajos herceg, a herceg állomásozó 12. uhlanus ezred kapitánya e h. 22-én tartja esküvőjét Bécsben *Erzsébet* *Amália* főhercegnővel. Az új házaspár esküvő után hosszabb nászutra megy, aztán városunkba jún. állandó tartózkodásra, a hol a főhercegnő részére udvartartást rendeznek be. *Liechtenstein* herceg ugyanis bérbe vette *Tóth* Aladár ligetsori kényelmes házat. A házasságra vonatkozólag Bécsből a közelközelket jelentik: 20-án, pénteken déli 12 órákor lesz a menyasszony renunciaciója, melyen jelen lesznek: a vőlegény, a miniszterek s a titkos tanácsosok. Este fél 9 órákor a szertartásteremben estély lesz az udvarnál, mely 10 óra felé ér véget. Szombaton este 6 órákor szeszébe lesz. Vasárnap délelőtt 11 órákor az udvari kápolnában tartják meg az esküvőt, mely után a király kihallgatáson fogadja az új párt.

— **Egyházmegyei hírek.** Dr. *Füroy* Gyula megyés püspök *Vadkerty* József szabadbattyányi plebánost, a székesfejérvári alsó esperesi kerületi helyettes esperest az elhunyt *Saly* Pál esperes helyébe esperessé, *Bezöky* József t. kerületi tanfelügyelőt tényleges tanfelügyelővé nevezte ki.

— **HORTOVÁNYI JÓZSEF.** Egy munkás-élet világa aludt ki ismét. Dr. Hortoványi József orsz. képviselő, a „Magyar Allam” fűszerkészítője, hosszas szenvedés után 63 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Munkás tagja volt a kath. egyesületnek s mint az autonómiai kongresszus tagja lelkes szószólója volt a katolikus ügyeknek. A meghaldogulat, ki városunk szülője, ma éjjel szállítják Balaton-Füredre, hol Lonkay Antal sirboltjában helyezik nyugalomra a feltámadás reményében.

— **A Vörös-kereszt főkegyelet** választmányja tegnap d. u. 3 órákor választmányi ülést tartott Havranek Józsefnek és Keé István tarselemből vezetésével. Jelen voltak: Simon Sándor titkár, K. Fölgi Karolin pénztárnok, Dietrich Szilárdné, Fittler Béla, Huber Károlyné, Karl Józsefné, Schlammadinger Alajosné, Szűgyény Marich Julia, Szenczy Győző, Wertheim Arminné és Zakits Miklósné választmányi tagok. Keé István elnök bejelenti, hogy a helybeli betegdítő állomás felszerelése az item csapatkórházban helyzetet el. A felszereléshez tartozó gyógyanyagok és kötszerek egy része évek során át használhatatlanná vált s így a felszerelés kiegészítéséről kell gondoskodni. A választmányi ül. értelembe határozott. Simon Sándor titkár betervezi a kilépett és elhunyt tagok névsorát. Bár a tagsági kötelezettség 6 évig tart, a választmány a kilépett és elhunyt tagok névsorát. Bár a tagsági kötelezettség 6 évig tart, a választmány az évi közgyűlés határidejét f. hó 15-ére kitűzte, a számvizsgáló bizottság az évi zárszám-adást vizsgálta felül s a közgyűléshez utalta tudomásul vétel végett.

— **Modern gyermekek — szerelmi dráma.** Szomorú dolog, de nem szokatlan. Wild (Weisenfeld) *Erzsébet* 16 éves korában beleszeretett *Igaz* Antal 18 éves borbélylegénybe. Házasságra gondoltak. Nem lehet. Titja a fiatal koruk, titják a szülők. Akkor hát meghalnak. A leány megmérgezi magát, baja azonban nem esett. Legegyen közös a halál. Az ártatlanság illiomvirágát beszennyezik, a bűnös szerelmet nem bánat követi, hanem kétségbeesés, mert fegyelméletlen lélek nem lehet feke a szív, a test állati szenvedélyének s a meggyengült erkölcsi erő kevés ahhoz, hogy a lélek igazsága szerint Istenhez térjenek. Következik a tragédia. Tegnap d. u. 1 óra tájban két pistoly-durrandás két életet oltott

ki. *Igaz* Antal borbélyeségét a gazdája leányával bezárkóztatta a Csillag-vendéglő udvarára nyíló segédszobába. Lefeküthtek az ágyra s aztán a legény szíven lötte kedvesét, utána pedig önmaga halántékán. A lövésért nyomban halál következett. A két hullát még délután kivitték a hullaházba, a honnan holnap d. u. fél 4 órákor lesz a temetés. A legény birtokában a hatóság több levelet talált a leánytól, a melyek szerint már napok óta tervezték az öngyilkosságot. A leány búcsulevele a következő:

Kedves Drága jó Atyám és Anyám!

Bocsássanak meg a kedves kis leányuknak, Amiórt így múlt ki a világból. De így volt ez magirva a sors könyvébe. En nagyon Forón tiszta szívem Egész hevével észbontóan, igen Nagyon szerettem, az én Drága Forón szeretett szép kis Tónikám! S ő viszont, igen Foró szenvedélyivel szeretett engemet s elhatároztuk, hogy öngyilkosok leszünk. Miért?! azért mert nagyon elcenztek, hogy egymásé legyünk. Először is hogy nagyon fiatalok vagyunk, másodszo meg a kedves jó Anyám nagyon ellenzte, de azért mi nek mégis egymásé lettünk és nagyon boldogan halunk meg abban a tudatban, hogy nagyon, de igen nagyon szeretünk egymást és hogy ki tudtuk vinni azt, hogy mégis egymásé lettünk. Tovább már úgy sem bírtam volna ki, mert mindig vigyáztak rám, még csak nyugodtan nem is beszélhettem az én Drága Forón szeretett Tónikámmal. Nagyon szépen temessenek el bennünket, — engemet úgy mint egy menyasszonyt és egymás mellé temessenek bennünket, és ha nem találunk meg-meghalni, akkor ne vigyék ám az én forron szeretett Drága Tónikám a kórházba, harzm egy szobába ápoljanak Bennünket!!! s még egyszer kérem Drága Jó Atyám és Anyám teljesség a kis leányuk kívánságát. Még egyszer és utoljára Bocsánatot kérek Drága Jó Szüleim-től. Isten velük drága jó szülein, leányokukat küldi a túlvilágról szerető kis leányuk

Erzsike

Isten veletek Drága jó nővéreim és fivéreim és sógoróim és rokonaim és ismerőseim. Bocsássanak meg a kis szerető és boldog Erzsikének!!!

Ez a levél s egyébként a tragikus eset szomorú dologról s főleg korunk hatalmas bűnéiről tesz tanúságot. Mikor még a vallás készített erkölcsöket, más volt az ifjúság. Lovagokt teremtet, történelmet faragott, zeneket nevelt. az ártatlanság kultusza törvény, a családi küszöb szentely, a hitvesi élet tisztelgetemelő volt előtte. Kalapot emelt az idősebb előtt és féltrelepett, ha apa és anya haladt el utjában. Az anyjára gondolt, a ki szívverén táplálta, az apjára, a ki felnevelte. Így tanította a családban a szülő, az iskolában a tanító, mert így tanította a vallás is. Amde a fejlődő materializmus salakot termelt. Megvetik a becsületet, a tisztességet, a vallás-erkölcsök nemes, tiszta tanítását és silányságuk takarására egyetlen eszköz marad, gúnyjaul a multnak: az életelő fegyver. Borzalommal nézünk körül a világban. Kérésük benne az embert, azt a lényt, a melyet az Örökkévaló a saját kepmására teremtet, a kiért Jézus Krisztus kereszt-halált szenvedett. Megtaláljuk helyette az embert, a kinek nincs hite, az embert, a kit az állattól csak a két keze különböztet meg, az a két keze, a mely gyilkos tört szorongat, a mely keveri a halálthozó merget, a mely elsüti a veszedelmes löfegyvert. Szülők okuljatok, mert első sorban ti vagytok felelősek gyermekeitek lelkéért!

— **A korcsolya-egylet** választmány. holnap, azaz vasárnap d. e. 11 órákor ülést tart, melyre a tagok ez uton is meghívattak.

— **Szinielőadás Csákvártól.** Csákvár intelligens publikuma február 1-én táncmulatsággal egybekötött szinielőadást rendezett, a melyre nemcsak Csákvártól, de az egész környékből igazi előkelő közönség gyűlt egybe. Két egy felvonásos szindarabot adtak elő. Az egyik *Almássy* *Tihamér* „A miniszterelnök bálja”, a másik *Katonásan* című vígjátékok voltak. Különösen *Szilárd* *Gyula* alakítása ragadta el a közönséget, ki az első műben a városi tanácsos, a másodikkban az örnagy szerepét játszotta meglepő rutin-nal. De kijutott

a tapsból nejenek, Szilárd Gyulánának is, a ki a tanácsosné, szerepében, remekelt. Leányának a szerepét Deaky Marika adta nagy ügyességgel. Kivülük még Kontra N. (Tollagi hírlapíró), Paulini Margit, Jamrich Margit és Láng Géza tünnek ki ügyes alakításukkal.

Mellékesen egy kis incidens történt. A kath. Legényegylet helyisége, a hol az előadás lefolyt, szűk lévén, Rácz Endre plébános mint házi gazda megállapodott Szilárd Gyulával, a mulatság főrendezőjével, hogy nem hívnak meg rá mindenkit. Ezt annál inkább szem előtt kellett tartani, mert nem egy köztisztelőben álló iparos, — a legényegylet révén is igényt tarthatott volna a meghívásra. Mindennek dacára tévedésből meghívottak két napkeleti szatócs. Hogy a további bonyodalmakat elkerüljék, kéz alatt visszavonták a meghívást. Más tisztességes ember erre azt szokta mondani: a hova nem kellek, oda nem megyek. Itt nem így történt, mert hat napkeletiekről van szó. Egy éjtvári krajcáros papiroson „A plébános ur úrleveléi” címen ez áll:

A csákvári plébános a vallási türelem és felebaráti szeretet helyett oly vakmerő módon hirdeti a felekezeti gyűlölséget, a mely egy lelki atya részéről hallatlan perfidia. stb.

A közkezdveltségben tobzódó helybeli spenótlapban pedig egy névtelen szintén zokog egy verset a lap lütsorsosainak mellözése miatt. Kedves spenótlapunk hozzáfűzi a maga megjegyzését és nem kevesebbet, mint „az egyházmegyei hatóság figyelmét hívja fel az esetre.” Nagyon természetesen örülne neki, ha visszaidézhetné az inkvizíció korát s a csákvári plébánost most nagyra huzatná és vöröshagymával körítve megsütethetné.

Érdekes! Hát már a házi ur nem lehet ur a házában. Eddig meg volt a joga, hogy azt hitta a házába, a kit akart, azzal mulatott, a kivel jól esett neki. Most azzal *muszáj*, a kivel az új honpolgárok parancsolják, vagy pedig a szeme közé vágják, hogy eljárása: *perfidia*. Ehhez mégis csak emeletes otrombaság és arcátlanság szükséges. Hát hol van itt a türelem, az okosság?

Valaki (a spenót szerint Sas István állatorvos, a kit keresztény volt dacára sem hívtak meg) aztán mégis boszút állott. A nagyvendéglő nagyermebe, a hol a játék után táncra gyűlt össze a publikum, egy csomó foghagymát dobott, a melynek a szaga legalább egy időre megfintorgatta a mulatói vagyó publikum orrát. S az is természetes, hogy a teetes, mint bátor emberhez illik, idejekorán kerekelt oldott. A mit jól is tett, mert valószínűleg megtanították volna repülni.

— **Titkos utasítások a sorozásra.** A hadügyi kormány sejtí, hogy a katonai javaslatok sorsa megtörik a nemzet ellenállásán s mindenestre biztosítani akarja magát. A sorozást, a melyet a fővárosban március elején kellett volna megkezdeni, már elhalasztották, mert az már most is bizonyos, hogy addigra a széles mederben megindult vita semmiképen sem lesz befejezhető. A vidéki sorozó kerületek is, mint a T—1 írja, titkos utasítást kaptak. Az utasítás a bizottságok katonai elnökeinek szól s bizalmasan meghagyja nekik, hogy a legközelebbi sorozásnál minél több ujoncot sorozzanak be, még azokat is, a kiket más alkalmakkor második korosztályra tartogattak. A bizalmas utasítás célja nyilvánvaló. A hadügyi kormány tudja, hogy a sorozásokig éppen szó sem lehet a javaslatok törvénynyé válasáról s biztositani akarja magát arra az esetre, ha a javaslatokból a sorozás után lesz törvény. Majd megvállik, jól számít-e a hadügyi miniszter!

— **Két eset.** Sokszor és sokan csodálkoztak már a rácalmási dolgokon, azokon az okokon, melyek a nép elkeseredését és bizonyos irányban való állásfoglalását illette. Mai vezércikkünk némi világot vet arra a következetes aknamunkára, mely a Község látkőinek belbékéjét alássa. Mert igaz, hogy Pajzs úrnál és hírsorsosainál van a hatatoni, de hogy okos dolgot mivelnek-e, midőn valóságos hadjáratot viselnek a község lakói ellen, hogy az ő akarata mindenben érvényesüljön, az már más kérdés.

Gyűzők és legyőzöttek vannak, de hogy e lelkekben mi forróg, azzal kár nem törődni. A mai cikk Pajzs ur hadi műveleteivel foglalkozik, egy másik nehezsokára a takarékpénztár dolgaira

vet majd világot. A csákvári eset szintén érdekes. Egész hírlapi ostromot intéznek, mert egyesek nem szeretik a szatócsokkal niulatni. S persze azt hiszik, hogy a keresztény közvélemény nekik ad igazat. Pedig csak azt ériék el, hogy ezután még nagyobb lesz a tartózkodás. Ez is bizonyossága annak, hogy nem mi hanem a tapintatlan és ügyetlen csinálják az antiszemizmust.

— **A vízivárosi magyar hazafiás asztaltársaság** sikerült táncmulatságot rendezett f. hó 1-én, melynek tiszta jövedelme mintegy 100 korona.

Felülízetni sziveskedtek: Dr. Palánszky Miklós 9 k. Kristóf Károly 4 k. Svaim Viktor, Lechner Fülöp, Aigner Sándor, özv. ifj. Mann Józsefné, Horváth István, Jánbor Mihály 2—2 kor., Fischer Mihályné, Zilai N., Kordó J., 1 k. 40 f. — 1 k. 40 f. Landhauer N., Kálóczy Gyula, Szakál Ferenc, N. N., N. N., Pásztor Sándor, Békési Ferenc, N. N., Fekete István, Csipke János, Jehó N., dr. Holly Géza 1—1 kor. Kövesdy Lajos, Schögl N., Németh Sándor, Illés Antal, Gál József, N. N., Raab Józsefné, Vennik N. N., Gyurkovics János, Szabó N., Sándi Jánosné, N. N., N. N., 40—40 fillér N. N., Polcz Károly, N. N. 20—20 fillér.

A felülízetőknek ez uton is köszönetet mond az Elnökség.

Hogy ez az asztaltársaság mily nemes hivatást teljesít a humanizmus terén, igazolja az alábbi miniszteri leirat:

Fejérmegye kir. tanfelügyelőjének f. é. jan. hó 30-án 1154 901. sz. a kelt jelentéséből örömmel értesültem, hogy a hazafiás Magyar Asztaltársaság szegénysorsu tanulók felruházására 491 kor. értékű ruhaneműt adományozott. Örömmre szolgál, midőn a szóban levő egyesületnek a népoktatás érdekében tanusított ezen hazafiás aldozatkészségeért őszinte köszönetemet nyilvánítom.

Budapest, 1902. évi március 19-én.

A miniszter meghagyásából:

HALÁSZ FERENC,
osztálytanácsos.

— **300 gyermek kitüntetése.** Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten, hogy az iskolás gyermekeket szabad óráikban a virágneveléssel foglalkoztassák. — Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharcosa Mauthner Ödön cs. es kir. udvari nagkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig díszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápoltt virágokat mutatták be. — A mint értesülünk, e héten ismét 5000 cserép jácintot osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kerétszer terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létezőtél köszönhetjük. — Mauthner nemcsak az ő ismert aldozatkészségével, hanem magvainak kitünő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vállalhatjuk, hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkereskedőnek egyike Mauthner Ödön. — T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabbban megjelent igen gazdag tartalmu képes magarjegyzéket, melyet szivesen ingyen küld az érdeklődőknek.

— **Panaszos kerestetik.** Megemlékeztünk arról a rablótamadasról, melynek szerephőse Pamninger Sándor 69. gyalogezredbeli köztvez. Ebben az ügyben most a budapesti rendőrség vezetői a nyomozatot; szükséges léven a károsultira, ez azonban ismeretlen helyre költözött, a miről a „Büntetői értesítő” a következőképp értesíti a hatóságokat:

— **Éltűnt panaszos.** Ez év január hó 5—6-ika közt egy Pamninger Sándor nevű 69. gyalogezredbeli katonán Budapesten a Lihom és Tüzöltő u. sátrkán kirabolta Tóth István pálfai földművest. Pamningert e miatt Székesfehérvárott letartóztatták. Tagadásban van, szükség volna tehát Tóth István és Pamninger Sándor szembeállítására. Tóth István azonban vett értesülések szerint Pálfáról ismeretlen helyre távozott. Miatán Tóth Istvánra a bünper lefolytatására feltétlen szükség van, kéri a főkapitányság, hogy a kik Tóth István volt pálfai lakos holtartózkodására felvilágosítást adhatnak, közöljék azt a főkapitánysággal.

Eddig az éltűnt tettesek nyomozására szorítottok a hatóság s ha most már a panaszosokat is rendőri asszisztenciával kell összefogdosni, akkor csakugyan létszámszaporításra lesz szükség a rendőrségnek.

— **Katzenzene.** A Fekete Géza tulajdonát képező „Otthon”-kávéházban ma nagy gramofon-estély lesz szabad bemenet mellett, elsőrendű művészek és művésznők énekével. Holnap pedig, vagyis vasárnap a honvédeknek tart hangversenyt a következő műsorról:

1. Deák induló — Kéler Béla.
2. Buberl kommi keringő — Ziehrer.
3. Nyitány „Si j'etais roi” c. operából — Adam.
4. a) Magyar változat, szárnykürt soló — Eckhard.
b) Mindig mélyben, tipegő, (fagott soló) — Ludwig.
5. Művész négyes — Strauss.
6. Nagy ábránd, „Parasztszület” c. operából — Mascagni.
7. Nagy ábránd, „Bánk Bán” c. operából — Erkel.
8. Chant de Rosignol, piccolo soló — Filipowsky.
9. Egyveleg, Donna Juanita c. operából — Suppé.

— **Farsang.** A székesfehérvári Amateur-Club február hó 24-én azaz húshagyó kedden a „Magyar Király” szálloda összes termeiben tréfas jelmez-estélyt rendez, melyre a meghívókat már kibocsátotta. Belépti-díj: személyegy 3 k. családegy 8 k. Kezdele 9 órákor. Jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók Klöckner József könyvkereskedésében. Felvilágosításokkal szivesen szolgál az Amateur-Club. A rendezőség kéri egy a hölgyeket, mint az urakat, lehetőleg tréfas jelmezben megjelenni. Az estély kedélyességének érdekében kívánatos, hogy minél többen álarcban jelenjenek meg. A kik álarcban jönnek, a pénztárnál a meghívót előmutatni kötelesek. Az álarcos kiletét a pénztáros titokban tartja. Álarcos Knazovityk Béla üzletében f. hó 12-ig megrendelhetők.

A **Táncsics Mihály** magyar munkás-asztaltársaság által január 31-én rendezett táncmulatság alkalmával az anyagi sikert felülízetésekkkel a következők mozdították elő:

Nagy Lajos, Építőmunkások Önképzőköre 2—2 k, Gallo János, N. N. 1 k. 60 f. — 1 k. 60 f., Alvári Ferenc, Wolff Ádám, Bauernhuber F., Arany Sándor, Cséhy János, Salgó Armin, Manaris József, Wolff Ernő, Szabó Andor, Novák László, Bukáts Béla, Váróczy Kálmán, Erdélyi János, N. N., Herdl Lajos, Jánbor Mihály, özv. Horváth Józsefné, Bandát Ferenc, Szatlatka Gyula, Valkár János, Szabó N. 1 k. 4 k. Bartushech Pál 80 f., Kovács Sándor 60 f. Jáni N., Gita József, N. N., Kovács István, Hollósy István, Pingiczer János, N. N., Kovács Adolf, Kálóz Ferenc, Szópkó N., Gremetz Viktor, N. N., N. N., Kocsis János, Erdélyi Antal, Szajdl J., Harkner József, Tarnóczy Imre, N. N., 40 40 f. Kása István, özv. Fischer Jánosné, Dobros István 20—20 f. A felülízetőknek ez uton mond köszönetet az Asztaltársaság Elnöksége.

Vinkóczy Károly vendéglős f. hó 8-án a saját vendéglőjében zártkörű táncmulatságot rendez Belépti-díj: személyegy 60 f. családgy 1 k. Kezdele este 7 órákor.

— **Művészintézet.** Novák Rozina helybeli illetőségű, budapesti lakos vezetéknévű helygymnáziumi engedéllyel Nárai-ra, kiskoru Weisz László moóri lakos pedig Székely-re változtatta.

— **Szörnyű haláleset.** Gergely Istvánné sárszent-mihályi lakos f. hó 5-én mérgezési tünetek között meghalt. A mint halljuk, a szerencsétlen asszony önmaga volt az oka borzalmas halálának. Az anyaság terhetől akart megszabadulni s mikor az egyik életet meg akarta ölni, a sajátja is áldozatul esett. Kínjai irtozatosak voltak, mintegy elrejtett példajául annak a divatos bűnnek, mely különösen egyes községekben sereggestől szaporítja az apró, jeltelen sírok számát.

Bútorozott szoba

Megyeter 9. sz. alatt csinos előszobával minden órán kiadó.

SZÍNHÁZ.

Csütörtök, febr. 5.

Szép Heléna. Nem szép dolog egy darabot ilyen összehangtalan, zürzavaros előadással pocskékká tenni. Bámolatos, hogy még a Szép Helénában is lehet szerepet nem tudni.

A nagyobb szereplők közül csak Margóti

illeti még az osztatlan dicséret, aki elismerésére méltó driskerájával játszotta meg a címszerepét. A többi főleté a szerepét. Márton Állós még nagyon rá ér arra, hogy nevét nagy betűkkel nyomassák a színlapra. Játéka határozottan gyenge volt, a hangja még gyengébb. Hiába, fiatal, fejletlen még a hangja, nem bír még az állandóság garanciájával. Tegnap például a gixerektől eltekintve — üde volt és tiszta, mára meg eltűnt, mire Debrecenbe ér, tán ismét visszakapja.

Péntek, febr. 6.

Tiszturak a záróban. Már volt alkalmunk erről a darabról nyilatkozni. Megmondottuk, hogy arculatése minden vallási kegyeletnek az ilyen darab írása is meg a színrehozatala is. Annnyira erőt vett már az embereken a nevető-inger, hogy a vallás fölkenjén akar mulatni? Milyen gondolatok közt fogadják az oly egyházi férfi kezéből az áldást, akit előbb neveltségünk tettünk? Vagy talán annyira műveltek vagyunk már, hogy nincs szükségünk az áldásra? Akik így gondolkoznak, számoljanak a saját lelkiismeretükkel, de ne parkodjanak kajánásgából másokat megbotránkoztatni; mert — ugyebár csodálatos dolog? — még mindig akadnak emberek, akik az ilyen sértő vallási cynizmuson megbotránkoznak. Aki pedig hitelen, úgy tekintsen a hívőre, mint koldus a milliommorra, akinek vagyonára azonban ne törjön istentelen kezekkel, mert akkora vagyona neki is volt és csak magára vehet, ha azt könnyelműen elherdálta.

Szól.

RÓNASZÉKI GUSZTÁV, a budapesti vizsgiház jeles művésze és a színészközpont tanára, a helybeli közönségnek ítélete alatt kedvence **RAJCSÁNYI ISTVÁN**, a társulat derék baritonistája iránti barátságából kedden, e hó 10-én Fehérvárra jön, hogy Rajcsányi jutalomjátékán, a *Falurosszában* Gonosz Pista szerepét eljátszsa. Jó lesz jeryről gondoskodni.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi január hó 31-til február hó 7-ig

I. Születés.

Született: 12 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú: 8, leány 8; törvénytelen fiú: 3, leány: 1; halva született: 1 törvényes fiú, 1 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 22.

II. Halálozás.

Elhalt: 11 fiú, 12 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 8, leány: 4; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; 5 éven felüli fiú: 2, nő: 8. — Összesen: 23.

E szerint a születést a halálozás 1-el mulja tetül.

Elhaltak: Sökér Ferenc rom. kath. cipész-segéd 44 éves szívhiűdés, Szt.-György kórház. — Özv. Szabó Józsefné, szül. Ács Katalin, rom. kath. 54 éves, vizkór. Széchenyi-utca, 114. sz. — Hábnér Mária, rom. kath. kéregető, 42 éves, hajadon, veselő, Szt.-György kórház. — Gothárd Erzsébet rom. kath. 15 hónapos, hörgőcsőb, Reseta-utca 2. sz. — Szilasi Ignác, rom. kath. földm. napsz. 52 éves tüdővész, Zámolykőz, 4. sz. — Gróscsil György, rom. kath. 5 hónapos, tüdőlob, Berényi-utca, 10. sz. — Pádár Géza, rom. kath. 1 óras, veleszületett gyengesség, Ósz-utca, 16. sz. — Knittelhoffer Teréz, rom. kath. kisbirtokos, 55 éves, szívhibulás, Óreghegy 038. sz. — Szalai Antal, rom. kath. csereszéző-segéd, 36 éves, szervi szívhib, Forgó-utca, 15. sz. — Özv. Tóth Györgyné, szül. Csóri Erzsébet, rom. kath. 84 éves, végelgyöngülés, Sürpince-utca, 7. sz. — Csilling Mária, rom. kath. 16 hónapos, tüdővész, Ósz-utca 11. sz. — Özv. Krentzer Kristófné szül. Nofczér Erzsébet rom. kath. 60 éves, tüdőlob, Sár-utca, 10. sz. — Kovács Józsefné, szül. Kiss Katalin, rom. kath. 51 éves, tüdővész, Sörháztor, 2. sz. — Bérés József, rom. kath. kisbirtokos, 73 éves, tüdőlob, Selyem-utca, 47. sz. — Vaskó Gyula, rom. kath. 1 éves, agyhártyagyulladás, Széchenyi-utca, 44. sz. — Tóth Mária, rom. kath. 4 hónapos, tüdőlob, Szárca-utca, 11. sz. — Fövényi Gábor, ev. ref. kisbirtokos, 25 éves, nőlen, csákberényi (Fejérm.) lakos, gümőkóros hashártyalob. — Krall István, rom. kath. 4 éves, vörheny-járványkórház. — Probeska Ferenc, rom. kath. 1 hónapos, hökhorut, Apáca-utca 30. sz. — Gausz István, szül. Kertai Juliánna, rom. kath. 30 éves, tüdővizenyő, Selyem-utca 20. sz. — Özv. Teleki Alajosné, szül. Eneydi Terézia, rom. kath. 50 éves, szívhiűdés, Szt.-György kórház. — Özv. Lits Ferencné, szül. Boda Katalin, rom. kath. 81 éves, végelgyöngülés, Királykut-utca, 5. sz. — Grimm Anna,

rom. kath., 21 hónapos, tüdőlob, Olaj-utca 54. sz. — Biró Erzsébet, ev. ref., 1. hó, ránggöres, Megyeház-utca 5. sz. — Pridafka József-Ödön-Mária, rom. kath. 1 hónapos, veleszületett gyengesség, Kossuth-utca 5. sz. — Nott Terézia, rom. kath. 17 napos, hörgőcsőb, Malom-utca 10. sz. — Palovits Mária, rom. kath., 7 hónapos, tüdőlob, Demkőhegy 75. sz. Nagy József, ev. ref., 3 éves, kimerülés, Szt.-György kórház.

III. Házasságok.

A fentjelzett idő alatt házasságra lépett 17 pár.

Kihirdetés.

Chlumosky Alajos, bádogné-segéd és Rózsa Ágostha tőkepenész, Székesfehérvár. — Jager Béla szabómester és ruhatisztító és Gaál Erzsébet, Székesfehérvár.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Sz. J. Vörishofen. Bocsnát a késelemért, de rendszerint oly szűk a helyünk, hogy eszeveszre alig akad alkalmunk.

- 1) Arra a fűre vonatkozólag mi sem tudunk többet, mint a mit közlötünk.
- 2) Az említett Sch. már régebben meghalt. Ez kezdetül fogva jómódu kereskedő volt.
- 3) A martonvásári árvalázról maga a hatóság hallgat legszívesebben.
- 4) A kath. kör benn van ugyan a palotában, ott-hona és pompás termei is vannak, de csak a mindennapi szöröközésre. A felülvizsgálók befogadására szükséges nagyterem körülmények (800—1000 ember számára) most foglalkozunk. Szintnyit vagyunk a leányegylet helyiségeivel, a mely szintén csak a szükséges átalakítások után kaphatja meg a maga helyét.
- 5) Hogyan szereztük? Adakozásból. És törlesztjük az amortizációs terheket. A nyomszó, valamint az internatus realis számításon alapulnak. Egyébiránt a jó emberekre mindig kell számítani. Üdv!

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

A Székesfehérvári Friss Ujság febr. 5-iki mellékletében „Botránnyos közgyűlés“ e. cikk neki támad az én személyemnek azért, a miért Fodor (Frad) Gyuláról azt állítottam, hogy személye iránt bizalommal viseltetni nem tudok, mert a szavazó bár-cák összeszedésénél is *gyeftelni fog*. Ezt ő sértésnek véli az ő személyére nézve és beigéri, hogy ügyét a bíróságnak fogja átadni.

A kik a közgyűlésen jelen voltak, valamint a kik a viszonyokkal ismerősök, tudják, hogy nagyon is igazam van s rögtön reá ismernek a cikk sugalmazójára és annyira kényes szájizére: s annál inkább érzik, mennyire szükséges volt már a közgyűlésen való felszólalásom.

Fodor (Frad) Gyula pedig kereszheti igazát, — állók elébe.

Szférvár, 1903. február 6-án.

Kerbler Mátvás.

*) E rovatban közlötteként nem vállal felelősséget a szerk.

Házeladás.

Palotai-utca 38. sz. Gyurtsik-féle ház szabad kézből eladó.

Felvilágosítást nyújt Horváth Károly, Szunyog-utca 2. sz. a. lakos.

Meghívó.

A FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR
1903. február 22-én délutól 11 órakor
az intézet helyiségében

Rendes Evi Közgyűlést

tart, melyre a t. e. részvényesek. Hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*) tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1902. évi üzletforgalomról szóló igazgatóság jelentés.
2. Az 1902. évi zárszámadás beterjesztése és ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a fizika jóvádelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása a felügyelő-bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvével leendő fölmertése tárgyában javaslatok felölti határozathozatal.
3. Napbiztoságra kötelezett 16 igazgatósági tag, 6 póttag, 6 napbiztoságra nem kötelezett megyehelyi igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 póttagnak választása.

Kelt Székesfehérvárott, 1903. január 31.

Gróf ZICHY ALADÁR,
elnök.

*) 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye négy hettel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal tehát 1903. február 19-ik napjáig) a társulat pénztáránál letételt.

EGY VIZI MALOM

bérbe adható vagy szabad kézből eladó.
Felvilágosítást nyújt özv. Kovács Lajosné, csóori (Fejérm.) malomtulajdonos.

Ház eladás.

Sarló-utca 39. sz. alatt VIG JANOSNE s gyermekei tulajdonát képező ház szabad kézből eladó. — Feltételekről Dr. Saára Gyula ügyvéd (Kossuth-utca 8. szám a.) ad bővebb felvilágosítást.

Coaksz!

Alólírott légszeszgyári igazgatóság a legjobb minőségű sziléziai darab köszénből előállított

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Utaltványt egy a székesfehérvári kereskedelmi bankban, valamint a „Magyar király“ szállodával szemben levő Pollák Gusztáv és Társa helybeli cégnél és a légszeszgyárban váltható.

Székesfehérvári
légszeszvilágítási társulat
igazgatója

M R Á Z V.

Meghívás.

A moóri keresztény hitelszövetkezet
folyó 1903. évi február 15-én d. u. fél 3 órakor
a kath. kör helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

az egylet tagjait tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.**Tárgyak:**

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottság jelentése az 1902. évi zárszámadások és vagyon-mérleg megvizsgálásáról s ezzel kapcsolatban a felmentvénynek az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére való megadása.
3. Egy igazgató választása.
4. Felülvizsgáló bizottság újbóli választása.
5. Netáni indítványok.

MEGHÍVÓ.**A SZÉKESFEHÉRVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR**

1903. évi február hó 21-dikén délután 3 órakor

AZ INTÉZET HELYSÉGÉBEN**57-ik rendes évi közgyűlését**

tartja, melyre a t. c. részvényesek azon figyelemzettel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14-dik §-a értelmében a közgyűlésen részvételre csak oly részvény jogosít, mely a résztvevőre legalább négy héttel a közgyűlés napja előtt átiratott és a mely még le nem járt szelvényeivel együtt legkésőbbben a közgyűlést megelőző napon a társaság pénztárában letéttet, vagy melynek 23. §-a c) esetében bírói letétbe helyezése igazoltaik.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése, 1902. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése, 1902. üzleti évről.
3. Határozat a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában.
4. Számadási felmentvény tárgyában határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére az 1902. évi számadásra nézve.
5. A nyugdíjazásra vonatkozó alapszabályok 2. 3. 7. 8. 11. 15. 21. 26. §§. módosítása.*
6. Megválasztása: a) 3 igazgatósági tagnak 4 évre; b) 6 választmányi tagnak 4 évre; c) 1 választmányi tagnak 1 évre; d) 5 felügyelő-bizottsági tagnak 2 évre.

Székesfehérvár, 1903. évi január hó 30-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) A módosítási tervezetet az érdeklődők az intézet helyiségében átvethetik.

A moóri keresztény hitelszövetkezet mérleg-számlája

1902. január—december évről.

V a g y o n		K.	f.	K.	f.	T e h e r		K.	f.	K.	f.	
Késpénz				5847	81	I. Évtársulat részbetétei				18585	60	
Kötvényekben				75801		Tartalék betétek	59910	19				
Főszereleti számla	692	52				Év végén tőkésített kamatok	1075	90	60986	09		
Cégjegyzési költség	121	70		814	22	Felszerelés és alakulás mint holttőke				814	22	
						Jövő évet illető kamatok				1230	15	
						Tartalék alap (jöv. 25%)	212	42				
						1813 részvény után osztalék á 35 fill.	634	55	846	97		
				82463	03						82463	03

Veszteség- és nyereség-számla.

K i a d á s		K.	f.	K.	f.	B e v é t e l		K.	f.	K.	f.
Letétek után kifizetett kamát	118	62		118	62	Kamat				2291	35
Év végén tőkésített kamatok	1075	90		1075	90	Késedelmi kamát				200	01
Felszerelési számla	692	52				Beíratás és illeték				768	60
Alakulási számla	121	70									
Üzleti kiadások	404	25		1218	47						
Tartalék alapra	212	42									
Egyenleg mint nyereség	634	55									
				3259	96					3259	96

Pénztári forgalom 108052 korona.

A számadási évben a szövetkezetnek volt 689 tagja 1813 részvénnyel.

Belépett

Kilépett

Moór, 1903. február hó 5-én.

Flátsker György,
pénztáros.

Szentiványi Károly,
elnök.

Schweighardt Vöremund,
el. titkár.

Ruff György,
igazgató.

Steiner József,
igazgató.

Szélits János,
igazgató.

Schindele Antal,
igazgató.

Wittinger János,
igazgató.

Németh Sándor,
könyvelő.

Hüb Rezső,
f. b. t.

Kriegler Sándor,
f. b. el.

Pisch József,
f. b. t.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérváron.